

# Zas Latweeschu draugs.

1842. 25 Juhni.



26<sup>ta</sup> lappa.

## Z a u n a s s i n n a s.

Is Wihnes pilsfeh̄tas, Wahjsemme. Tur ne senn ammatneeku see-wai us tirgu iskritte maks, fur wissa winnas manta bija eelschâ: 27 rubli papira: un 2 rubli 70 kap. ffaidras naudas. To atradde nabba ga puifis, kas faulus salassidams few deenschku moisi nopelnija. Gabje tuhlihn pee polzeiteefas un peemeldejahs, isteikdamis gohdigi ko atraddis. Bet, mihtajs lassitajs, ja tu turklacht wehl dabbu sinnacht, ko tē tew stahstu, ka schim puischam tai paschâ deenâ, kad to naudū atradde, tif leels maifes truhkums bija, ka winsch no drauga 3 graschus nehme us parradu, few par to maisi pirke, kamehr winnam ta atrasta manta jau feschâ bija, — tad tu gan jo wairaf pah̄r winna goh̄da prachtu preezasees.

Wehl no Wahjsemmes. Taggad tur to ffunsti teiz usgabjuschi, kâ warroht dabbuht sinnacht, woi wafks irr fajauks woi tih̄s. Mahja tã: nogrees' masu gabbalu, noswerē' to un eemett' eelsch̄ terpentihnes; tur wafks pats pa wissam iskuffih̄s un netih̄rums paliks pah̄r. Sakrahj' scho netih̄rumu, un noswerē' to, tad tuhlihn sinnasti, par zil̄ tew pah̄rdewejs gribboht peekrah̄pt.

## Zas kalnu-kehms Rahzinu-ffaititajs.

Wezza Wahjsemneeku pasakka.

(Lai arri Latweeschi dabbu sinnacht, kas tahs tahdas pasakkas irr, ko Wahjsemmes laudis wisswairaf mihto.)

(Trefcha un lai irr beidsama datta.)

Gehjums nu schigli un jauki sah̄ze dihgt un pasteeptes, tã ka gan warreja zerreht, drihs rahzinus dabbuht, un ta prinzeffe ikdeenas isgahje, to tih̄rumu apraudsiht; winnas fir̄ds wairaf pehz rahzineem stahweja, ne kâ pehz teem selta-ahboteem, kas winnas dahrsâ auge. Bet winnas jaukas sillas aztinas ar weenu palikke noskummuschas un behdigas. Tumsch un bees̄s preeschu-meschinsch winnai wissu-wairaf patikke; tur winna uppes mallâ seh̄dedama puŕkites eemette uhdeni, un tahm pakka flattijahs, kâ us leiju aistezeje. Un pee ta gan warreja atsiht, kas winnai laiteja: flussa mihlestita winnas fir̄di mohzija.

Rahzinu-ffaititajs labbi gan redseja, ka Maddina winnu ne mihtoja, un ka winsch welti ween darbojahs, winnai patih̄kams palikt. Tomehr winsch ne apnikke, pehz winnas tih̄koht, wehl zerredams, ka winnas fir̄di ar laiku warreschoht

pahrlohzigt. Winsch, tihri mulkis eefsch tahdahm leetahm buhdams, wehl doh-  
moja: tà jau peederroht, ka Madde tahda prett winnu effoht. Winsch arri gan  
nomannija, kahda tomehr ta bij jauka leeta, lai winna arri stihwejahs pretti, un  
ka pats tad jo wairaf preezatohs, kad winsch, wissu mihlestibas ruhktumu us-  
warreis, Maddinu gallà dabbutu par ihpafchumu. — Bet us to winsch ne doh-  
macht ne dohmaja, ka winna laifam jau zittu mihlojoht; bet winsch stipri tizzeja,  
ka tahdas dohmas tai wehl ne effoht nahkufchas, un ka winsch tas pirmais effoht.

Bet winsch tohti peewihlahs. Maddinaï jau bij bruhfgans: tas jaunais  
Fehninsch, Rutbers wahrda, un to winna no wiffas firds mihloja. Abbi jau us  
fawahm kahfahm bij dohmajufchi un taifijufchees, kad ta nabbaga bruhfte no-  
sудde. Kad Rutbers scho sinnu dabbuta, tad winsch kà ahrprahtà palikke. Winsch  
no sawas pilssehtas isbehdsis, beesòs meschòs ween apfahret ffraidija, par sawu  
leelu nelaimi schehtodams un raudadams. Pa tam starpam Maddina kluffinam  
raudaja un nopuhchehs schai sawà brangà zeetumà, bet winna sawas behdas dsikà  
firdi apflehpe, lai Rahzinu=skaititajs, tas gluhnerais, no ta ne fo ne dabbutu  
sinnaht. Jau feun winna us to bij dohmajufi, woi winnu ne warretu peewilt,  
un no zeetuma isbehgt. Winna to apdohmadama jau daschu nakti wolti bij no-  
mohdà bijufi; bet nu winna padohmu bij isdohmajufi, kas fikts ne likfahs.

Pawaffars jau atkal eeleijàs bij atnahzis, un Rahzinu=skaititajs to ugguni  
appafsch semmes likke isdrist, bet tee rahzini jau sahze gattawi palikt, tapehz ka  
seema winnu augumu ne bij noturrejufe. Madde, ikdeenas kahdus iswilke, un  
raudfija teem wiffadu gihmi doht. Gan tà likfahs, ka winna to tik spehledama  
un par gaxru laifu darroht; bet winnai sawadas ffohlahs bija galwinà. Kahdu  
deenu winna masu rahzinu taifija par bitti, fo pehz sawu bruhfganu gribbeja  
isfuhriht. "Skreen", winna fazzija, "bittite mihla, skreen' us rihta=puffi, pee  
Rutberu, tahs semmes Fehninu, un duhz' winnam kluffinam aufi: Maddina wehl  
dsihwa, tewis peeminnedama; bet ta par kalponi pee ta Fehnu=Fehnina, kas kal-  
nds dsihwo. Klau', ka tu ne wahrdu ne aismirxi! un man arri sinnu no win-  
na atnessi! — woi dsirdi?" — Ta bittite tuhln no winnas pirksa aisskrehje, tà  
kà bij pawehlehts; bet tik fo bij eefahkufi skreet, tad besdeliga tai wirfù schah-  
wahs un to mihlestibas=wehstneezi lihds ar wisseem jaukeem wahrdeem aprihje.  
Ik! kà Maddei parto bij schehl! Nu ta ar sawa kohzina palihgu siffeni istaisija,  
un to mahzija fazzidama: "lezz', siffenis masais, pahr kalneem, us Rutberu, tahs  
semmes Fehninu, un tschirksti winnam aufi: tawa ustizziga Madde tewi luhds,  
lai tu zaur sawu stipru rohku winnu ispesti no zeetuma." Siffens skrehje un  
sehze, zif ween spehdams; bet stahrks, gax=fahjis, to paschu zellu statgadams,  
winnu ar sawu gaxru deggonu fahchris, leelà gusà paglabbaja.

Bet lai tas nu arri fikti bija isdewees; Maddina tomehr ne apniffe: win-  
na treschu rahzinu istaisija par schaggatu, un fazzija: "skreen' nu, tu putnin ar  
tschaklu mehli, liddini no kohka us kohku, kamehr tu nahzi pee Rutbera, manna  
bruhfgana. Stahsti winnam, ka esnu zeetumà, un winnam peesakki, lai winsch  
schodeen pehz trim deenahm, scho kalnu rohbeschòs tai winnam sinnamà eeleijà  
mannis ganida ar sullaineem un sirgeem, lai irr gattaws, man nabbadsinu usneht,  
kad es, no zeetuma isbehgufi, winnu, mannu glahbeju, meklefchu. Ta raiba schag-  
gata paklausija, no weenas weetas us ohtru liddinadamees, un Madde putnam

pakkat flattija, zij tahsi ween warreja. Rutbers nofkummis wehl meschôs ap-  
 kahrt maldijahs. Zauks pawassara=laijinsch gan bij atnahjis, wifs salkoja un  
 seedeja; bet winna firds=ehsti zaur to tik palikke jo leelaki. Winsch appaksch  
 kupla ohfota kohka apsehdees, us sawu prinzeffi dohmaja un dsilli nopuhfdamees  
 fauze: "Maddia!" — "Maddia!" atbals meschâ mihligi atfauze; bet tur klah  
 arri zitta swescha bals winnu paschu pee wahrda fauze. Winsch brihnodamees  
 klausinaja, un ne weenu ne redsedams, dohmaja, ka pa reisi ne effohr apklausi-  
 jis; bet luhk': atkal kas fauze: Rutber! — Drihs arri schaggatu eeraudsija, kas  
 sarrôs schurp un turp lehze, un winsch nomannija, ka schis putns bij tas, kas  
 winnu pee wahrda fauze. — "Al tu wallodneeze, kas tewi mahzjis, tahda ne-  
 laimiga zilwela wahrdu faukt, kas wehlejahs, no semmes isdeldehts buht, un lai  
 winna ne weens wairs ne peeminn." Zà Rutbers fazzija, un bahrgi dusmoda-  
 mees akminu no semmes pazehle, putnu ar to gribbedams mest; bet tad schis  
 arri Maddes wahrdu isfazzija. Behnina rohka palikke pazelta, bet akmins is-  
 kritte pee semmes; dusmas bij nohst, un firds no leela un augsta preeka sahze  
 puksteht. Winsch brihnodamees tik kluffinam fazzija: "Maddina! —" Bet ta  
 wallodneeze us kohka nu wiffu pa wahrdeem istahstija, tà kà tai bij mahzjhs.  
 Kad Rutbera behninsch scho preezas=sinnu dabbuja; tad winnam tà kà gaisch pa-  
 likke preeksch azzim un firdi, un tumfscha behdu=nafes bij suddusi. Nu winsch to  
 preeku wehstneezi wehl ihsteni gribbeja isklaufiht, kà mihlai Maddina klahjotees;  
 bet putns, tohs wahrdu weenumehr ween runnais, ko bij mahzjies, liddina-  
 dams aisfkrehje. Nu Rutbers meschu un arri wiffu nofkumschanu turpat atstah-  
 jis, steidsehs us sawu pilssehtu. Tur pahnahjis, tuhlin karee=wihru pulku sa-  
 aijnaja, un lihds ar winneem us to eeleiju jahje, ko Madde bij nofazzijusi.

Schi pa tam stárpam wiffu it gudra bij sataisijusi, ka saws padohms labbi is-  
 dohtohs. Winna tik nemihliga un bahrga wairs ne bija prett Rahzinu=skaititaju, az-  
 jis daschkahrt us winnu mette, tad atkal nolaide, itt kà kaunedamees, un gan tà bij,  
 it kà tam buhtu isdewees winnas firdi drufjin winneht. Winsch, to nomannoht, lohti  
 preezajahs; jau drihsteteja zerreht, ka schi skaissta meitina winnam buhschoht, un no ta  
 laika to jo stipraki sahze eemihloht. Winsch jau ilgu laiku no mihlestibas ne ko ne  
 bij runnais; bet nu drohschaks palizzis, no jauna sahze prinzeffi gauschi luhgt, lai  
 kohla winnu nemt. Winna ne stihwejahs pretti, kà zittkahrt; luhdse tik gohda deht,  
 lai weenu paschu deenu ween dohd, wehl apdohmatees; un to winsch ar preeku lab-  
 prahrt dewe.

Zittà rihtà, tik ko faule bij uslehkusi, skaissta Maddina no sawa kambara is-  
 nahze, kà bruhste ispuschkota ar wisseem dahргеem akmineem, kas ween winnai bija.  
 Winnas matti smukki bij uspihti, un wirsà bij mirtu=wainaks, un winnas drehbes  
 no selta un dahргеem akmineem ween spihdeja. Bet kad Rahzinu=skaititajs winnai  
 pretti nahze, tad winna kaunedamees ar galwas=autu sawu waigu apsedse. Winsch  
 fazzija: "meitina jauka, dohd' man tawas mihlas aztikas redseht, lai pee tahm war-  
 retu manniht, ka tu manni mihlo. Tad buhschu laimigs pahr wisseem, ko rihtra=faule  
 ween apspihd. To fazzijis, winsch galwas=autu gribbeja nonemt no winnas waiga;  
 bet ta prinzeffe tik jo wairak eetinnehs, ar gohdu fazzidama: Woi zilwelu=behrns  
 tewim gan warr pretti turretees, tu mannas firds behnin'? Tu pastahwigs buhdams,  
 effi uswarrejis. Usneem' mihligi, ko tewim schè apleezinaju; bet tauji luhdsams

man sawu waigu un sawas affaras ar scho autu apfleht. Winsch fazzija: "Kam tad affaras, mihta? Zkatra no tawam affarinahm man us firds kriht, kà karsta uhdens lahse. Es gan labpraht gribbu, lai tu man mihto, bet es ne gribbu, lai to darroht, behdajees. — Es ne raudaju pahr muhsu mihlestimu; bet garrà itt kà pardsu nelaimi. Seewa tik skaiста ne paleek, kahda bijusi bruhte. Tu gan ne kad ne paliksi wezzaks; bet zilweku skaitstums irr kà pulke, kas driht samihst. Pee ka man buhs pasiht, ka tu no sawas pusses tikpat mihtigs, laipnigs, pazeetigs arri us preekschu buhfi, kà taggad effi, bruhdgans buhdams?" Winsch atbildeja: "tik sakki, mihta, kahdu leezibu man tewim buhs doht no mannas ustizzibas, woi zil paklausigs esmu isdarriht, ko pawehli; woi kaut kà raudsi, zil pazeetigs esmu, un no ta pahrleezinajees, zil lohti es tewi mihleju." — "Nu labbi!" — "tà ta gudra Maddina fazzija "es tik gribbu raudsiht, zil tu paklausigs effi. No-eij tad, un isfkaiti wiffus rahzinus cał tihrumà. Es sawà kahsu=deenà ne gribbu palikt bes leezineekeem; tadeht es schohs rahzinus gribbu darriht dshwus, un tee man buhs par bruhdes pawaddoneem. Bet to es tewim sakku: man ne peewilli, un ne weenu rahzinu ne pahrsfkaiti! pee ta es raudsifschu, zil effi ustizzams."

Winsch no sawas skaitstas bruhdes nu gan labpraht ne atstahje; tomehr us wahrdu paklausidams, pee sawa darba gahje, un starp saweem rahzineem sahje apkahrt lehkt, schigls, kà putns starp meeschu graudineem, ko ar pilnu sawju preekschà mette. Schigls buhdams, winsch gan driht bija gattaws. Tomehr wehl ween reis eefahje, gribbedams it skaidri sinnahht, woi rikrtigi buhtu skaitijis; un reds, winnam drufjin bij missejees, un treschu reisi bij ja-skaita. Bet arri scho reis ne bij pa reisi, un brihnums arri ne bij, jo smukka bruhte bij galwà.

Bet tik ko winsch no sawas Maddinas bij nogahjis, tad schi jau bij taitijusees us behgschanu. Winna, labbi leelu un fullainu rahzinu jau turrejusti gattawu rohka, to istaisija par tschaklu dailu sirgu ar wisseem fedleem un eemauteem. Nu winna schigli sirgam lehje muggurà, un pahr kalneem un zaur eeleijahm aisfkrehje, kà putnisch. Bet tas firdsinsch to it weegli aisneffe us to sinnamu eeleiju, fur ta tam mihtam Rutberam ap kaklu kritte, kas winnu ar behdahm gaidin bij gaidijis.

Tas kehnu kehniensch pa tam starpam ne bij rimmis, sawus rahzinus weenu-mehr skaitiht un atkal pahrsfkaitiht. Pehdigi winsch, gruhti gan nodarbojees, atradde, zil rahzini ihsteni tihrumà bij, leeli un masi kohpà. Nu winsch ar preezigu firdi atpakkat steidsehs, bruhctei to pasazihht, un winnai tà parahdihht, zil mihtigs un paklausigs wihrs winsch us preekschu buhschoht. Winsch tà kà leppodamees tur nahje, fur Maddina bij palikkusi; bet winsch to ne redseja; winsch zaur wisseem krumineem fkrehje; bet naw ne kas; winsch, pilli eegahjis, wiffus laktus ismekleja, un Maddinu pee wahrda sauze; bet ne kas ne atbildeja. Beidsoht nomannija, ka effoht peewilts, bet no ta laika wiffi zilwekt winnu eefauze ar to palammu: "Rahzinu-skaititajs," tapeh3 ka winsch ar rahzinu skaitischanu bija peekrahpts. D.

(Nu jau teescham buhs gan!)

Rihds 23. Zuhni pee Rihges irr atnahkusch 695 fuggi un aisbrankusch 552.

Brihw drikkht. No Widssemes General-gubernementes pusses: Dr. C. E. Napierstj.

25-26

# Latweefchu drauga

p a w a d d o n s

pee № 25 un 26.

18 un 25 Juni 1842.

S i n n a s,

ar ewangeliuma mahzifchanu eet paganu semmès.

Dhtrais gads.

Sesta sinna:

là ar ewangeliuma mahzifchanu eet Nis-Judijà, eefsch Sijam walstes.

Meld. Rahdas irr tabs dwehples fwehtas.

1. Gaischums, kas no Zehwa nahzis, Un 2. Lawas walstibas gohdiba, Lawas fwehti-to semm' apgaismoht sahzis, Gaismo tohs, kas bas pilniba lai wirs semmes wairojahs, Rà tumfiba! Lai tee zilweki tew pasifst, Un lai win-eefsch debbes tawa mihsib' Slaweta tohp fwehtu neenr kaites fadsifst, Nahkofcheem pee glahbeja! draudfif', Un tur pilnam parahdabs.

Mehs Jahna ewangeliuma, 12 nod. 46. p. laffam, ka tas Kungs Jesus fakka: »Es, tas gaischums, esmu nahzis pasaulè, ka ikkats, kas eefsch manni tizz, ne paleef tumfiba.«

Ar scheem wahrdeem muhsu. Pestitais pirmukahret fakka, ka wiffa pasaulè tumfcha irr, un ohtukahret, ka wifsch tas irr, kas to darra gaischu. Ar to wahrdu »tumfiba« tee fwehti raksti ihpaschi to leelu kaiti zeeni nofshmeht, kas zilweku dsimumam irr; un pehz scho wahrdu arri wiffkaidrak warr noprast, kahda leela ta irr. Zilweks, zaur grehtu tahds palizzis, irr tumfch pehz sawas dabbas; wifsch irr garrà tumfch, jo wifsch ne reds to, kas deewigs irr, un irr prahtà apmahnihts, ka to pateefibu ne warr eeraudfifht. Winna darbi irr tumfchi, jo wiffseem, arri teem labbakeem kas peelihp, ko ne buhs eeraudfifht, un ko pars flehpj. Winna firds irr tumfcha, jo wifsch tannis paslehtòs lihku mds daschus nelabbumus weenumehr perre un pecturr. Winna dsihwes zerriba irr tumfcha, jo wifsch ne spehj pahr tahm semmes juzzibahm pahri zeltees, un kur ween greeschahs, ne warr ne ko eeraudfifht, ka ween tumfsu. — Wiffwairak winnam tumfa irr preefschà, to muhschibu eewehrojoh; jo tur zittu ne reds preefschà, ka ween muhschigu nakti jeb no, pelnitas pasufchanas muhschigu dsihli. To wehrà leekoht, pasaulè gan wahriga rahdabs. Bet Kristus, tas gaischums no debbesim, grihb palihdseht, un kas eefsch winnu tizz, tas ne paliks eefsch tumfibas, lai jo tumfchà puffè mistu. Nu mehs gan ne kur tik skaidri eerangam, ka Kristus atfifschana wiffu zilweku buhschanu spehj apgaismoht, ka pee paganu tautahm, no kam mehs atkal schodeen sinnas dohdam. To schè ta wiffu melnaka tumfa irr. Mums tahlu dsihwojofcheem tas gan tik dauds ne rahdabs, ko Kristus atfifschana tur isdarra. Meh's arri drihs dohmajam, ka ne kas labs ne buhs, ja tur kur Kristu fluddina, ne us ihfu laiku tahda pilniga deena aust, kahda mums irr. To mehs aismirstam, ka arri gaischumam sawa laika wajaga, istaittees. Jau pee dabbas mehs pasifstam, ka pirmats gaismas spihdums, no ka buhs uggunim isnahkt, gan pahrlèeku mass irr. Missionaram ja

pazeeschahs, un mums arri lihds, ja wiinu puhliu mums no teefas ruhp. Wiusch gan arri daschureis dauds ko dohma isbarriht; bet kad tur nahjis, wiusch drihs noleezahs, un masaku wehlejahs. Tad wiusch firdi preezigs un atihstigs paleek, kad tikkai wiinu kluffam klaufa un ne apfmeij, kad tikkai tahs grahmatinas no wiina rohkahm isnemim, un gohdigi ar wiinu fateek. Tahdi masumi wiinam daudsreis irr wissai dahrga manta, ko Deewa schelastiba wiinam dahwa. Un kam wiusch par to ne preezatohs? Tee irr dsieksteles, pirmas pilniga gaischuma simes, kas ar laiku wissu pasauli apnems. Kristus, tas pasaules gaischums, ne kur warr aisleegtees, un beidsobt arri tannis semmes zauri speedisees, kas scho laiku wehl, ta faktoht, ehnâ stahw. Prohti mehs schoreis atkal us **Uis-Uhsijas** puffedim nahkam, us **Birmah** un **Sijam** walskim, us **Indijas** fallahm, us **Sina** un **Japan** semmehm. Tur kristigam staigatajam fahp, kad pee pulku tuhststosch reis tuhststoscheem zilwekeem ne sismi ne atrohn, ja kahds prahts mag apgaismohts buhtu. Tikkai reitti missionari, un tee paschi gan drihs ka staiguli, wiinneem raudsijuschu peetapt, un wissur useet negantu elku deewibu un breefmigus eeraddumus. Bet mehs pehrngadd pee **Birmah** semmes effam redsejuschu, ka arri schihs semmes warr gaischumu peenemt. Preeksch 20 gaddeem tur bija masas swezzites; un taggad tur ewangeliuma swezze irr preezigi eedeggusi! — Sinnams, tannis zittas semmes to wehl ne eerauga. Bet tahs sinnas, ko nu no **Sijam** semmes, pee **Birmah**, klaufsim, mums mahzjehs kluffam zerweht, ka tur arri tumfibas ar laiku zaur ewangeliuma gaischumu suddihs.

\* \* \*

Tapatt ka **Birmah**, arri **Sijam** semmei irr saws kehniusch, kas to walda ka ween pats grihb. Ta semme gar **Menam** uppi kahdas 200 juhdses garra, bet tikkai kahdas 25 juhdses platta. Wisswairak pee upomallahm, semme pahleeku augliga. Spreesch, ka tur 3 milliones zilweku dsihwojoh. Ihsti gruntineeki irr tee **Sijameseri**, bet starp teem pulks **Sineseru** un **Malaiju** miht. Wirs, pilsehtu saw **Bankoku**, pee **Menam** uppes, tai pa dischu puffi nammi irr eeksch uppes, uhdens wirsu, taifiti, us **Bambus** kohka pahleem. Preeksch 200 gaddeem **Franziskaneri** un **Dominikaneri** muhki tur **Kattotu** tizzibu eetaifija, bet wiinu atgreesti taggad pa wissam nolaiduschees. Zittadi ta semme no ander letajahm tautahm tik ne bija aismirsta, un pahleeku reitti tur nobrauze, jebfchu tur dasch daschadas prezzes dabbugamas. Tapeh; lihds schim laikam daschas ehrmigas sinnas no tahs semmes klaufsija. Ru tikkai irr 14 gaddi, kamehr tizzibas wehstneschi ihsti tur peenahze. Tas pasihstams **Sineseru** missionars **Gizlaffs** pirmais, lihds ar **Tomlin** missionaru, no 1828ta gadda fahkoht, tur trihs gaddus stahweja. Zitti tikkai ihfu brihdi tur palikke, lihds kamehr 1834ta gadda missionari no **Amerika** to semmi par paleekamu darba weetu isfatti jahs. Wiini ir eeksch **Bankokos**, ir eeksch zittahm pilsehtahm nomettahs, un tahlus zetlus zaur to semmi staiga. Kad te naw sweschas tizzibas aisleegtas, ka eeksch **Birmah**, tad wiini, eefahkoht, tahdas breefmas un nahwes bailes ne redseja ka tur. Bet wiinu darbs zilwekeem tahds nesaprohtams rahdahs, un lauschu prahti tai pateesibai tahdi sweschi leekahs, ka us scheem pirmeem gaddeem gan mas wehra leekami augli wiinneem irr.

**Sijamesereem** tahda patti tizziba, kas **Birmaneem**, prohti ta **Budda** tizziba, no ka pehrngadd festa sinna stahstijam, ka tanni naw tahdas elku kalposchanas, ka **Braminu** tizzibai eeksch **Indijas**. Tomehr **Gizlaffs** no tahs raksta: »Kad man weens augsta **Sijameseru** preesteris sawu tizzibu isteize, tad man jafakka: ta leeds, **Deewu** effam. Augstaka laimiba effoht isuhkt; leelaka lablahschana: ne ko darriht; un wissa zerriba wiinneem us

to stahw, ka dwehfeles bes galla no weenas dshwas meefas eefsch ohtas staigafchoht. Nu warr pats spreest, us ko preestereem un laudim tas prahts warr stahweht, kad wiini tahdu tizzibu turr. Un wiini tahdas mahzibas ikweenam galwa eespeesch, un wiineem tahds lifkums, ka gan drihs ikweenam Sijameseru wihrifchlim kahdu laiku pascham waijaga par preesteri eet, lai schihs mahzibas dabbu flaidri sinnahc. Tad nu ka pee kehina, ta arri pee ta wiffumafaka appafschneeka warr redseht, ka wiinam peeteek, pascham fewi augsti isturroscham. Wiasch ar to dischojabs, ka wiasch kahda preekschaja dshwa tahdu gohdu pelnisis, ka warreis to augstu weetu dabbuht. Schee atkal drohschi tizz, ka ar laiku pehz kahdeem tuhstoscheem gaddeem to paschu gohda weetu panahks. Man schehl irr fazzih, kad es jelle mag buhtu kahdu taifnu zilweku dabbus pasih. Daudseem gan ta taifnibas flawa irr; bet kad flaidri peerauga, tad reds, ka wiini no tahda gohda tikkuma irr tahli atkaphufchees. Wiffur par naudu netaisnibu darra, preesteri peewill, zilweki nejehti un ne gaufi. Tomehr Sijameseri tafschu labbakt usweddahs, ne Malaiji, un wiini naw pa wiffam zeeti preeksch labbaku mahzibu. — To parahdidams, Gizlaffs fakka: »zaur Deewa schehligu isgahdashanu man isdewahs, eefsch kehina pilles un eefsch buhdehm durwis atwehru atrast. Us turreni man daudfreis wahke ne gribboschu; jo ar augstas kahrtas Sijamesereem fatikt irr gruhta un nepatishkama leeta. Wiini zeenija pa puffnakti nahkt, muhs apmekleht eefsch muhsu buhdas; un daschureis wiini man deena jeb nakti pee few fauze, ka eedohmajahs, man sawas ueeku eebildeschanas stahstih. — Bet pee tam arri jazeeni, ka Deems ar to eerahdija zellu, pa ko wiineem warreja pee firbs peetapt, un Eiropereu gohda prahtu pahrstahweht, jo tee bija ar blehdigu wiltibu preeksch ta kehina melni pataifiti. — Es arri no kahdeem semmajas kahrtas zilwekeem marru stahstih, kas no muhsu mahzibahm wairak labbuma irr smehtlufchi, ne jebkahds augstmannis. Diwi preesteri gribbeja flaidri mahzami eefsch ewangeliuma mahzibahm Tas weens bija kehina nam tas mihtakais masais preesteris; tas ohts jauns wihrs, kam labba galwa, bet wiasch mas ko pratte dshwoht. Schee pa nakti nahze, un weenadi ween klauhsjahs, ta ka sawas fwehtas wallodas eemahzifchanu, ko Bali fauz, un sawas eerastas kalposchanas atsmirfe. Tas pirmais mehneschus apfahrt ar sawu bibbeli pa meschu staigaja, un ne ko behdaja, ka kehinsch palikschohht dufmigs. Wiasch arri sawam jaunam brahlim stipri bilbeja, lai lihds no tehwsennes iseet, un kristigu tizzibu un Eiropereu gudribas gruntigi eemahzabs. Weens preesteris no Rambodscha arridsan pehz to gribbeja reisah, un weena draugu beedriba man luhdse, lai es nahohht wiineem spreddiki fazzih, wiini gribbohht sinnahc, kahda Eiropereu tizziba irr. — Tas mums rahda, ka Sijameseri naw nepee-eetami ar ewangeliumu, kad wiini arri zittadi eeteepufchees pee sawas tizzibas un pee saweem weezeem eeraddumeem turrahs. Par to minnoht, jastahsta, ka wiini zeeni fewas eefsch feschahm neddetahm neganti mohzih, tahs kahdas neddetas apfahrt pee leeleem ugguneem fwillinadami, un wiini to ne atmett un ne atmett.

\* \* \*

Kad Gizlaffs pirmu reisi no Sijamas isgahje, wiasch par to missioni ta stahsta: »Trihs gaddus eefsch Sijamas mittis, es to leelu schehlastibu esmu dabbus, ka dsimneeki no mums wairs flikti ne dohmaja, un man bija leels preeks redsofcham, kahds leels lauks preeksch muhsu darbu pee tahm daschadahm tautahm atwehrahs, kas eefsch Sijames mahjo. Kamehr Sineseru fuggi te bija, mehhs wiffwairak teem leeleem Sineseru pulkeem raudsijam preeksch dwehfelehm un meefahm to waijadsiibu pasneegt. Pee tam muhsu dee

\*

wigais Pestitais mums paligâ nahze. Kad winni pehz grahmatahm kahroja, pehz pateesi bas waizaga, un mums draugi mettahs, tad mehs to par sihmi nehnam, ka schehligam Deewam muhsu wahjsch pubhinsch labbi patikke. Ar swehtu rakstu tulkofchanu labbi us preekschu gabje. Mehs warrejam tahdu wallobu grunti pee gaismas zelt, ko ne weens eeksch Eiropa ne mahk, un sawas eegrahbstitas wallobas eeksch grahmatinahm eerakstih, kas nahkofsheem missionareem par labbu nahks. Kahdi zilweki muhs luhdfe, lai winnus mahzoh; ne sinnu, woi gribbeja ko jauna dsirdeht, jeb woi teem pateesi pehz glahbschanas ruhpeja. Bet weens irr kristigu tizzibu peenehmis, un to ne buht ne flehp. — Eefahkoh, kad schurp nahzam, wiffi par mums sabihjajs. — Winni no Bali grahmatahm tahdas papreeksch-sluddinaschanas sinnaja, kad weenreis kahda tizziba, no wakkara puffes atnahkschoht, un Buddha tizzibu pahwarreschoht. Un kad nu Calenderi, no wakkara puffes atnahksufchi un swefschu tizzibu curroschi, Birmah walsti bija pahwarrejufchi, tad tee zilweki spreede, ka winnu tizziba arri eeksch Sijam to wirfrosku dabbuschoht. Ar laiku tahs bailes nostahjajs; bet kad grahmatinas, no missionara Judsona eeksch Birmaneru wallobas rakstitas, us Bankof nahze, un tur bija tahdi wahrdi eekschâ, ka ewangeliums drihs wiffas leekas tizzibas peewarres, tad zilweki no jauna sabihjajs. Weenadi ween praffija, kad tas laiks buhschoht, kad tas notikschchoht. Tohs swehtu rakstu pantus, ko mehs peelikkam, peerahdidami, ka Kristus draudsiba uswarres, winni itt mannigi apdohmaja, un mas kahdus eemestus prettim runnaja. To reisi arri Sijameseri bija nemeerigi, gaibidami, us kurren puffi Calenderi ees tai liggâ, kas winneem ar Guhdah laudim bija. Kad tas kehnijsch dabbuja sinnah, ka Calenderi ne preeksch weenu ees, lai paschi ween to istaisa, tad wiasch fazzija: »es lihds schim ne dohmaju, ko no Kristus tizzibas kas irr, bet nu es redsu, ka tai tatschu kas par labbu.« — Pehz scheem labbeem kehniina wahrdeem winna laudis muhs arri labbaki eeredseja, un mehs pehz tam ar daschadu kahru laudim fatikkam, tiklabban wihrischkeem, ka ar feewischkeem. Tad nu gan tas buhtu hijis aplam darrihts, ja es to semmi arstahjis. Bet pats Deews man tur ne wehleja strahdant, jo es flims palikku, un mannijohs ar ahcreem sohleem us kappu steidschohts. Pateesi, es jau biju fewim issfattijis kappu weetu.«

Bet Sizlaffs arri nosihme, ka nahkofsheem strahdneekem tur wajadsehs grehti zihntees, fazzidams: »tas wifs gan labs rahdijajs, bet arri leeli kawekti tur raddahs, kas mums leedse dwehseles isglahbt. Sijameseri irr sohnti nepastahwigi laudis, schodeen winneem degg kahdu pateesibu peenemt, un no rihta winni to atkal pa wiffam warr atmet. Draudsiba ar winneem ne pastahw, un winni tam ewangeliumam ne kad ta no teefas peekerrahs, ka tam muhschigas dshwibas wahrdam wajaga peekertees. Mehs ne kad to warrejam ihsti istaisiht, ja kahds itt zeeti duhtu pee ta Pestitaja peekehrees. Zebfchu tur katram wehle, sawu tizzibu turreht, tatschu ta Buddha tizziba irr walstes tizziba, un wiffas walstes eerikteschanas tahdus mahnus usturr un wairo. Mums wehleja eeksch Buddha elku nammeem spreddikus fazzih, un preesteru pulki kahroja ar mums farunnatees, bet tomeht winnu firdis bija zeetas, to deewigu pateesibu peenemt.«

Ramehr 1834tais gads, missionari no Amerikas ne-apnikkufchi garr tahm daschadahm tautahm tur darbojajs. Mehs no winnu darba ruskeem wehl gribbam kahdas sinnas doht. Sta August 1835 winni ta raksta: »scho gaddu fahkoh, kahdi 40 jeb 50 Sineseru fuggi atbrauze, teem mehs raudsijam grahmatinas eedoht. Dauds fuggods tahs itt patikka



mas rahdijahs, un meh's dohmajam, ka winnas tahtu lassih's. Daschi grammatinas nehme raudsijusch'i, kahdas mahzibas tur eekschâ, tas rahda, ka winni to pamahzishanu kahro. Zitti atkal tahdas grammatinas ne gribbeja, ko jau bija preeksh tam dabbujusch'i. Tâ rahdijahs, ka dauds Sineseri eeksch pilsehtas jau pa dishumu to ewangeliumu kâ-pahrinne, bet retti tikfai no teefas apdohma tahs pateefigas mahzibas, ko tahs istaisa. Ar mutti winni gan daudsreis teiz, ewangeliuma mahzibas effam labbas; bet winnu deewigu spehku ne fajubt. Meh's ne sinnam, kas ar to grammatu isdallishanu isnahks; bet meh's zerram un luhdsam, ka ta ne buhs par wolti.«

Wisswairak tas apteekis, ko missionars Dr. Bradley eeksch pilsehtas turr, dauds palihds. Winsch tur wisseem flimmeem par wolti eedoht sahles, un labbas mahzibas un grammatinas klah't. Kad pagani reds, ka missionari winnus eeksch behdahm schehlo, tad winni arri to kristigu tizzibu fahk par labbu turreht. Winni tâ irr eeraddusch'i flimmibâs un truhkumâ zits zittu atstah't, ka winneem ta augsta deewiga wishe leekahs, kad winnus schehlo, un mishligi ar teem runna. Bradleya darbs kahdu laiku itt labbi isdewahs, un winsch daschu reis usmannigus klaustajus pa pulkeem redseja, un dauds labbu zerreja. Bet tahs labbas sekmes itt sawadu kawekli atwedde. Bradley's 23 Oktober 1835 tâ raksta: »mums us reisi waldbiba aisleegusi strahdaht, jo pawehleschana nahze, ka missionareem eeksch 5 deenahm to gabbalu buhs atstah't, fur mitte. Mums tahda sinna kluffam nahze, ka tas ta labbad bija, kad missionaru schehlastibas darbi pee nabbaga Sinesereem un Sijamesereem tik labbi isdewahs. Wisswairak pee tam peeduhrah's, kad meh's ikdeenâs labbu darroschi, un wehl masas kahrtas zilwekeem. Ministers waldbitais fazzija: tas ar Sijamas likkumeem ne faweitoh't, kad ikdeenâs labbu darroh't; waldbiba effoh't sinnamas deenas nolikkusi, tannis ikkatram effoh't brishw doht zik grihb. Un kad missionari weenadi ween tâ puhleschotees, tad winni dauds wairak gohda nopelnishoh't, nê wiffa tauta, un ar winnu augstakeem un labbakeem zilwekeem lihds tapschoh't, jeb pahrakl pah'r teem eekshoh't. Domehr winsch fazzija, winsch winneem ne aisleegschoh't, ikdeenâs labbu darriht. — Sakka, ka zilweki ar nelabbu prahtu kâ spijoni eeksch muhsu sehtas nahsoht, stattitees, ko preekshâ lassa, un kahdas kristigas grammatas isdalla. Zitti baidijahs, ja tikfai missionari tohs Sineserus ne taissishoh't par gudreem, un tee pehz fahkschoh't prett waldbibu zeltees. Lai nu ta labbad jeb zitta labbad muhs isdsenn; pateesi, tas ne buhtu notizzis, ja meh's ne buhtum tohs flimmus wahkusch'i, un pee tahm sahleh'm arri grammatas isdallijusch'i. Tad nu schis notikkums muhs droh'schina, un mums par preeku rahda, ka Deewa Bars to tautu peemelejis, zittadi tas sahtans ne buhtu fahzis prettim turretees. Bet tas irr ta Runga darbs, un winsch to wirsrohku paturrehs.« — Bradley's nu eeksch zitteem aprinkeem tâ patt darbojahs, un daschi nabbaga flimneeki labbu wahrdu peenemm.

\* Missionari ne sinn ganna isteikt, kahds pohsts dauds Sinesereem eeksch Bankofes, wisswairak ar to negantu opijuma bruhki nahk. \*) Kad winni tâ nolaiduschees, tad missionareem gruh'ti, gar tahdeem darbotees. 22trâ Juhli 1836 bija missionaram Johnsonam wehlehts, us to nammu pah'reet, no ka winnu papreeksch isdsinnusch'i. Tad winsch raksta: »es eeksch namma kahdus 4 nowahrguschus un nodilluschus zilwekus atraddu, kam ne

\*) Opijum's irr filtu semju maggonu fulla, ko eewahra, un flimmeem pee mums masumâ par meega sahleh'm dohd. Kad dauds eenemm, tad jamirht. Bet schee zilweki to bruhke, galwu apreibinah't.

pafegga wairs ne bija. Weens tihri nobillts pee semmes gulleja, ar dubteem apkehsejees, patlabban miridams, to gan drihs wairs ne warreja par zilweku turreht. Opijums, fo finehkejuschi, tohs bija famaitajis. Ne warr eedohmaht, ka schi gipte Sineserus isehd, un firbi greeesch, tohs eeraugoh. Opijuma bruhke winnus noturr, ka kristigu mahzibu ne peenemm. Ak Deewam schehl! kristigas tautas paschas dauds famaita paganus, un to ewangeliumu noturr, ka tas ne warr us preekschu eet. Pee muhsejeem stipri dsehreeni dauds zilwekus famaita, bet pee Sineseru pulkeem opijuma bruhke dauds wairak. Ta spreesch, ka pee Sinesereem eeksch Bankokes tikkai zettorta dalla no opijuma noturrah, tee zitti wiffi to ikdeenas bruhke, wihrischli un feewischli, un dauds tubkstoschi Sijameseri arridsan, jebfchu ta irr aisleegta prezze. Es mahjas efimu dauds nowahrgufchus zilwekus redsejis, bet ne tahdus nolaidufchus, ka man schè preeksch azzim nahk un firbi beedina. Ne fenn es tahdu nodillufschu jaunu feewu eeraudsiju, fo rabbi bija ar zeetu firbi no namina isfweedufchi, lai us gatwi mirst. Tai tikkai kahdi luppai bija, ar fo ne warreja ne preeksch faules labbi glahbtees, ne preeksch leetus. Meesa winnai bija itt wahriga, un ne spehje wairs patti zeltees, waideja un brehje ween, un to tahlu jo tahlu dhirdeja. Ne weens winnu scheshloja, winna palikke atstahta, lai weena mirst. Tahdus darbus schè tik dauds reds, ka garram eedami mas fo par to rehkina. Jo wisseem tahds eeraddums, winni fawus flimmus ihstneekus tai brihdi, kad tee taifahs mirt, no namma isness ahra, lai pehz ka spohki ne pahrnahkoht. Jo wiffi spohkus tizz, un dohma, ka tee dshweem dauds fo warr darriht. Tadeht preeksch nammeem pulks masas bildes irr ustaiftas, lai garrus noturr. Pagani paschi ar fawahm mahnu bailehm ehdahs, bet winni par to ne fo jehds, un ne peenemm labbaku mahzibu.« — Johnsons tad wehl stahsta, ka dauds wezakeem tas negantais eeraddums irr, fawus behrnus par naudu pahrdoh, un nabbaga zilweki wiffai ta darra. Winsch raksta: »ikdeenas puifchus un meitas pa simteem par wehrgem pahrdohd, un augstas kahrtas zilweki tahs jaunus meitas preeksch faweem grehku kahrumeeem pehrk.« — Woi naw jascheshlo, kad zilweki ta warrejufchi zilweku prahtu atstah, un tahdi palikt! Te gan geuhti, ar ewangeliuma balfi zauri tapt.

\* \* \*  
 Jo beesa ta tumfa irr, jo preezigi pirmas krehflas sihmes eerauga. Mehs no tahm sinnahm, fo missionari 1837ta gadda pahrfuhitija, wehl fo isnemfim. Winni te fakka: »Sijameseri no eefahkta galla us muhsu grahmatahm degge, un ar weenu wairak pehz tahm dsennahs, ka gan drihs wairs ne warram pa zellu us preekschu tapt, zilweki pa dauds spreesch. Ar grahmatahm tikkai eeksch laiwas warr meerigi zaur pillsfektu braukt. Kad zilweki pulkos pee ta krahta fastahjabs, kur missionars peebrauz, winsch warr no mallas nostumt, kad pa dauds spreeschahs. Mehs papreeksch wisseem grahmatahm eedewam, kas gauschi luhdsahs; taggad tikkai teem dohdam, kas mahk lassih.« — Nu missionari stahsta, ka dasch daschadi redsejuschi, un ar weenu wairak apfkattijufchees, kam grahmatas isdallist. — No isdallifchanas ir preeks, ir firdehsti rohnahs, jo zitti ar tahm mohdrijahs, wairak gudribas mefletees, zitti atkal smeekla turr. Winni sinnas stahw: »dauds zilweki tahlu jo tahlu atnahk, grahmatas dabbuht, ta winni fakka. Winni tahs wehle no pascha eefahkta galla dabbuht, to pirmu lappu, lai wiffu warr gruntigi ismekleht. Kad nu to pahrneffufchi, fo gribbeja, winni pehz kahdahm deenahm atkal atnahkt, un dauds no tam runna, fo lassijufchi, un tad tahs zittas grihb pehz kahrtas dabbuht. Brihscham winni tahdus jautimus jauta, kas rahda, ka winni to pateefibu mefle. Bet arri gaddahs, ka

daschi nahf to pahrsmeet, un muhs rauga ar to apjaukt, fo lassijufchi jeb dsirdejufchi. Weenreis kahds bija ta Kunga Jesus dsihwes stahstu dabbujis, un mums atneffe rohkas rakstus, kur tahdi wahrdi bija eerakstitti: tas Kungs Jesus effoht saweem mahzefleem pa wehlejis, lai katram dohd, fo luhdsahs, un lai to diwkahrtigi eedohd, fo winsch wehlejahs. Par to nu tas wihrs bija tahdus wahrus peelizzis: »es gribbu no jums 4 titolus dabbuht (tee irr naudas gabbati); kad nu juhs ihsti Jesus mahzefli effat, tad jums man 8 jadohd! — Weigas wahrdi bija, kad ne darrifim, fo winsch luhds, tad winsch arri flaidri sinnaschoht, ka Jesus mahzefli sawas tizzibas mahzibas ne klausa, un ka neeki effoht ar Jesu un ar winna tizzibu.«

Wehl tur tahdi wahrdi lassami: »tas irr preeks, kad dauds zilweki par Jesus dsihwi tahdus jautinus jauta, ka warr redseht, winni to grahmatu irr zauri gahjufchi lassidami, un faproht, kas tur fazzihst. Weens fazzija: Jesus dsihwes stahsteem waijagoht buht pa teefigeem, jo winni effoht ne lgi pehz winna debbefs-braufschanas rakstitti, un prohti no 4 winna mahzefleem, kas katrs sawa weeta dsihwojufchi, un kohpa ne farunnajufchees, un ne par weenu wihji rakstijufchi, un winnu wahrdi tatschu kohpa faeitohht. Tad arri tahs 4 stahstu grahmatas tai pascha laikâ un tai pascha semmè effoht islaistas, kur Jesus dsihwojis un brihnuma darbus darrijis. Ta labbad muhsu tizzibai waijagoht pateefigai buht, ta tas wihrs spreede. Meh's arri par preeku redsam, ka behrni tik patt ka paaugufchi zilweki muhsu grahmatinas faproht, jo meh's fwehtdeenu fohla winneem to noprassam, fo winni pa neddetas deenahm mahzijufchees.«

Prohti: missionari arri daschas fohlas turr, preeksch puifcheem un preeksch meitahm, bet tahs wairaf preeksch Sinesereem irr, ne ka preeksch Sijamesereem. Winni arri schur tur mahza wisseem dsirdohht. Bet zilweki irr wiffai mahuu plni, un ka jau Gizlaffs fazzijis, ne warr winneem firdi eetapt lihds gruntei. Bet lai winni tiklat us scho brihdi Kristus pateefibu papreeksch passattahs, ar laiku gan labbaki taps. Kad wiffi ta kahro mahzibu, tad deenas arri tahdi augli preekscha nahs, ka no teefas atgreesifees, un jaunu prahtu fahks turreht. Bradleijs Oktober m. 1837 grahmatu rakstijis, no ka to warr nosihmeht. Winsch fakka: »schinni pussgadda warr manniht, ka Sijameji fahf jau wezzu tumfchu prahtu atmeht. Winni taggad ewangeliuma mahzibas dauds labbaki sinn, ne pirms, un jo gudri pehz tahm waiza. Nu jau tas irr teem eerasts, kas no mums grahmatas dabbujufchi, kad pahrnahf stahsta fo lassijufchi, un prassa, ka tas faprohtams. Vehrngadd tas wehl rettî notikke, un bija mas dsirdams. Daschi rahdahs to fleegfni sneegufchi pee Deewa walstibas. Zitti jau luhgufchi, lai winnus kristi, bet meh's to ne darriam, bihdamees ka wehl ne buhs no teefas atgreesufchees. Preeks irr redseht, ka drihs tee, kas ar muhsjeem fateek, eemahjahs bihbeli fapraft. Winneem tik patt labbas galwas pee mahzifchanas, ka muhsu behrneem un jaunefleem mahjas. Meh's nu to ween luhdsam un us to dsennamees, lai muhsjei fwehtibas awofchi paleek, no kam straumes nahf, schihs tautas atspirdsinaht. Meh's arri zerram, Deews to darrih's. Mums wehl naw ta bijis fo Deewu no teefas luhgt, un to fwehtu darbu neapnikufcheem dsiht; un meh's drihstam zerreht, ka Deews to tizzibas un luhgufchanas Garru starp mums islees, kas muhs derrigus darrih's, winna mihlestibas baggatiwu Sijamesereem spehzigî preekscha likt, jo taggad tee nab badjini wehl irr faistiti ar beesafahm tumfibas faitehm.«

Mihli lassitaji, woi nu mums ne buhs Deewam pateikt, kas to ewangeliuma gahschumu starp mums tik spihdigu darrijis? — Bet Deewam schehl, dauds pee mums

paschâ deenâ tâ staiga, itt kâ nakts buhtu. Lai mehs jelle, kâ Apustuls Pahwils fakka 1 Tefal. 5 nob. 6 lihds 8 p., ne gullam tâ kâ tee zitti; tas irr: kâ tee tumfschi pagani; »bet lai mehs nomohdâ effam un gaddigi. Zo tee, kas gull, naktt gull: un kas peedferrahs, tee naktt peedferrahs. Bet mums, kas mehs tahs deenas behrni effam, buhs gaddigeem buht, un apwilkt tabs kruhfschu brunnas tahs tizzibas un mihlestibas, un to brunnu zeppuri tahs zerribas us pestifchanu.« Amen.

Meld. Augstais Deews, kam flawa dohta.

- |   |   |
|---|---|
| <p>1. Gaischums, kas no Zehwa nahziš, Saule muhsu tairnibas, Tu kâ rihta swoigsne fahziš Epshdeht eelsch tahs tumfibaš, Lai drihs tawa gaischiba Wiſſu pasaul' apstaiga!</p> <p>2. Lai tawš wahrds ar fwehtu spehtu Wai-rojahš schi pasaulē, Lai tas katru grehziueeku No teem grehkeem atweldse, Kamehr tu wehl pagaidi, Un us sohdu ne nahzi.</p> <p>3. Kad tu pawehli, tad kuffihs Safalluschas firfinaš, Kad tawš Gars spehziigi puhtihs,</p> | <p>Tad tahs paliks pamihlstaš. Kungs, atwerr' tahs durwis pats, Prahtus atjaunohht nu fahz'!</p> <p>4. Jesus, dšhwib's faule, nahzi, Epshdedamš un fildidamš, Schehligi eepreezcht fahzi, Kur ween irr kahds behdu namš. Lai zaur tew ap-gaismoti Wiſſi paleef tizzigi!</p> <p>5. Nahz' arr' pee mums, atspirdfini Muhsu wahjas firfinaš, Un tahs azzis gaischas darri, Pasarg' muhs no lepnibas! Lai tawš debbesz aufe-klis Mums irr fahjahm spihdeklis! Amen. 25.</p> |
|---|---|

### Eij' Kristum pakkal.

Meld. Seelenbräutigam.

- |   |   |
|---|---|
| <p>1. Jesus, preekschâ eij' Muhsu dwehſelei; Mehs ne kâ ne grihbam bihteš, Bet tew wiſſur pakkal dšhiteš! Muhs pee rohkas nemm', Wedd' us tehwu semm'.</p> <p>2. Kad buhs kustu nest, Dohd' mums kluffu zešt, Un eelsch paschahm grehtahm mohtahm Ne atrauteš tawahm rohkahm, Zo zaur greht-tumu Nahkam turp, fur tu.</p> | <p>3. Gribb firšs puschu luhst, Dohd' tad ne peeuhst, Woi kad paschi affras sehjam, Woi kad zittus glahbt ne spehjam, Us to gallu rahd', Stipro wahju praht'.</p> <p>4. Rahd' ikdeenas tu Mums to zekinu; Lohs, kas klup, pazelli atkal, Welz' lihds gal-lam muhs few pakkal, Un tad atdarri Dur-wis debbesz. 56.</p> |
|---|---|

### Weenam Zehwam peederram.

Meld. Alle Menschen müssen sterben.

- |   |   |
|---|---|
| <p>1. Ak kâ irr ta stunda fwehta, Kad tew, Jes-sauz'; »nahzeet, kam irr fahpes, Kam irr badš suš, dohdamees, Un kâ mihlâ mahjas-weetâ un kam irr flahpes; Wana akka pilna gan, Tawâ firđi flehdsamees, Ar tew sawu laiku ka-Nahzeet, smekkeet arridsan.</p> <p>2. Tawa schehlastibas akka Tefl preeksch mums ikkurru brihd'; Selt' un fudrab' tawâ makkâ Daudš preeksch muhsu dwehſelikt'. Tulceelsch tew preezatees. 56.</p> | <p>3. Nu tad, Jesus, nahzi, dširdi No schahš akkas muhs schodeen; Muhsu muttē, muhsu firđi Tew buhs buht un palikt ween; Lewi, Kungs, mehs ne atstahjam; Kâ tew Maria pee fahjahm Sehdeja, tâ arri mehs; Dohd' mums 56.</p> |
|---|---|

### J a u t a f c h a n a s.

- 11) Kas tas tahds wihrs bija, kas zaur besdeligahm sawu azzu gaismu saudeja un zaur siwju schultu atkal weffels palikke?
- 12) Deews weenu wihru tik baggatigi fwehtija, ka tas starp saweem behrneem un behrnu-behrneem feschdesmit un diwus wihrus redseja, kas wiſſi teizami laudis bija un iffatram saws gohda-ammats. Kas schis wihrs ar wahedu bij un fahdâ darba labbad Deews wiannu tâ fwehtija? 4.